

การศึกษาวិชาชีพในระดับนี้จะศึกษาจากใหญ่ลงสู่เป้าหมายที่เล็กลงดังนี้

- 1.6.1 การศึกษาข้อมูลในระดับประเทศ
  - 1.6.1.1 ทางด้านนโยบายศึกษานโยบายศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6
  - 1.6.1.2 ทางด้านเศรษฐกิจ ศึกษาการท่องเที่ยวและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ
  - 1.6.1.3 ทางด้านสังคม ศึกษาสภาพสังคมและประชากรการปกครองของประเทศ
  - 1.6.1.4 ทางด้านกายภาพ ศึกษาลักษณะทั่วไปทางกายภาพของประเทศ
- 1.6.2 การศึกษาข้อมูลในระดับภาค
  - 1.6.2.1 ทางด้านนโยบาย ศึกษานโยบายและแผนงานในระดับภาค
  - 1.6.2.2 ทางด้านเศรษฐกิจ ศึกษาการระการการท่องเที่ยวและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  - 1.6.2.3 ทางด้านสังคม ศึกษาสังคมและการศึกษาของประชากรในระดับภาค
  - 1.6.2.4 ทางด้านกายภาพ ศึกษาลักษณะทั่วไปทางกายภาพในระดับภาค
- 1.6.3 การศึกษาข้อมูลในระดับจังหวัด
  - 1.6.3.1 ทางด้านนโยบาย ศึกษาแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและแผนพัฒนาจังหวัด
  - 1.6.3.2 ทางด้านเศรษฐกิจ ศึกษาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัด
 ขอนแก่น ความเป็นไปได้ในแง่เศรษฐกิจของโครงการ
 แนวโน้มการท่องเที่ยวและความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
 ที่เที่ยว
  - 1.6.3.3 ทางด้านสังคม ศึกษาสภาพสังคมและประชากรของจังหวัด
 ขอนแก่น
  - 1.6.3.4 ทางด้านกายภาพ ศึกษาลักษณะการใช้ที่ดินและสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.4 การศึกษาข้อมูลในระดับอำเภอ

1.6.4.1 ทางด้านนโยบาย ศึกษาองค์การบริหารงานประเภทและ
อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่

1.6.4.2 ทางด้านเศรษฐกิจ ศึกษาการลงทุนผลตอบแทนและความเป็น
ไปได้ของโครงการ

1.6.4.3 ทางด้านสังคม ศึกษาพฤติกรรม กิจกรรมและประเภทของ
ผู้ใช้โครงการ

1.6.4.4 ทางด้านกายภาพ ศึกษาความต้องการของโครงการ
องค์ประกอบพื้นที่ใช้สอยของโครงการ ระบบเทคนิคของ
โครงการ กฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

1.7 วิธีดำเนินงานวิทยานิพนธ์

1.7.1 ย่นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การรวบรวมข้อมูลโดยเก็บข้อมูลชั้นปฐมภูมิจาก
การสังเกต สัมภาษณ์และสอบถาม เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารรายงานทางราชการ
รายงานสถิติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งข้อมูลออกเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1.7.1.1 ทางด้านนโยบาย

1. นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 6
2. นโยบายการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.7.1.2 ทางด้านเศรษฐกิจ

1. ลักษณะโครงสร้างของเศรษฐกิจ
2. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน
3. ความเป็นไปได้ของโครงการ

1.7.1.3 ทางด้านสังคม

1. การบริหารงาน การแคตรองและประชากร
2. พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

1.7.1.4 ทางด้านกายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ในการนำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาสาระของเอกสารนี้ และห้ามใช้ข้อมูล
1. ลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมทั่วไป
2. พังการใช้ที่ดิน

3. เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

4. ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ

1.7.2 ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ตามเหตุผลหลัก 4 ด้านดังนี้

1.7.2.1 ทางด้านนโยบาย

1. แยกแยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6
นำส่วนเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

1.7.2.2 ทางด้านเศรษฐกิจ

1. วิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างของเศรษฐกิจ
2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการจากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.7.2.3 ทางด้านสังคม

1. วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการเพื่อกำหนดองค์ประกอบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

1.7.2.4 ทางด้านสภาพ

1. ศึกษาหาที่ตั้งโครงการโดยพิจารณาจากผังการใช้ที่ดินเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อศึกษาศักยภาพของที่ตั้งโครงการ

1.7.3 ชั้นการสังเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์มาสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบ

1.7.4 ชั้นการเสนอแนะและออกแบบ

1.7.4.1 แนวความคิดในการออกแบบ

1.7.4.2 กระบวนการในการออกแบบ

1.7.4.3 การออกแบบทางสถาปัตยกรรม

1.7.5 ชั้นนำเสนอ

1.7.5.1 ภาควิเคราะห์และผลการวิเคราะห์

1.7.5.2 กระบวนการออกแบบ

1.7.5.3 แบบผังสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ซึ่งการที่จะนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามทำซ้ำ 1.7.5.3 แบบผังสถาปัตยกรรม เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1.8.1.1 ทางด้านนโยบาย

1. ช่วยสนองตอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย
2. สนองคอบนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1.8.1.2 ทางด้านเศรษฐกิจ

1. เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้สู่ประชาชน
2. ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ
3. เป็นการหารายได้เงินตราต่างประเทศอีกทาง

1.8.1.3 ทางด้านสังคม

1. เป็นการเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยสู่ชาวต่างประเทศ
2. เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ

1.8.1.4 ทางด้านกายภาพ

1. เป็นการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์
2. เป็นการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.8.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์

1.8.2.1 ได้ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.8.2.2 ได้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรงแรม และแนวทางในการออกแบบ

1.8.2.3 นำแนวทางที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

2.1 การศึกษาข้อมูลทางค่านโยบาย

2.1.1 การศึกษานโยบายระดับประเทศ (แผนพัฒนาฉบับที่ 6) ⁽¹⁾

สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 มีจุดมุ่งหมายหลักจะยกระดับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคตควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่สะสมมาตั้งแต่อดีต ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีรายได้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ และสภาพจิตใจที่ดีขึ้น ทั้งนี้ประเด็นหลักของแผนพัฒนาฉบับที่ 6 ก็คือ หาช่องทางใดจึงสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศ เพื่อให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวสูงกว่าในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาที่ผ่านมา โดยคำนึงถึงทั้งอัตราและลักษณะการขยายตัวของเศรษฐกิจที่จะไม่ก่อให้เกิดความบั่นทอนความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเงินการคลัง ซึ่งจะคงช่วยแก้ปัญหาการขาดดุล การค้า และการคลัง ตลอดจนให้มีการเพิ่มการจ้างงาน นอกจากนี้ จะต้องคำนึงถึงการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเสริมสร้างความเป็นธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยให้ถึงที่สุดด้วย

เมื่อพิจารณาถึงสภาพปัญหาประกอบกับโอกาสของการพัฒนาที่คาดว่าประเทศไทยจะได้รับในอนาคตอันใกล้ แผนพัฒนา ฉบับที่ 6 จึงได้กำหนดแผนงานในการพัฒนาประเทศไว้ 10 แผนงาน คือ

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจส่วนรวม
2. แผนพัฒนาคนและสังคม
3. แผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. แผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. แผนปรับปรุงระบบบริหารและทบทวนบทบาทของรัฐ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
6. แผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) " แผนพัฒนาเทศบาลเมืองขอนแก่น พ.ศ.2532" เล่ม 1

7. แผนพัฒนาระบบการผลิต
8. แผนพัฒนาระบบบริหารพื้นฐาน
9. แผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ
10. แผนพัฒนาชนบท

2.1.2 การศึกษาข้อมูลค่านโยบายระดับภาค

เนื่องจากรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้กำหนดแผนการพัฒนาก่อเป็นสองส่วนใหญ่คือ การพัฒนาเมือง และการพัฒนาชนบท

ทางด้านการพัฒนาเมืองนั้น ได้แบ่ง "เมือง" ออกเป็นหกอันดับ ที่สำคัญ ๆ ก็มีเมืองหลักคือ นครราชสีมา ขอนแก่น และอุดรธานี เมืองรอง คือร้อยเอ็ด อุบลราชธานี สุรินทร์และสกลนคร เมืองอันดับสาม คือ มหาสารคาม บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครพนม ปากช่อง ชัยภูมิ บ้านไผ่ หนองคาย บึงกาฬสกลนคร เลย ยโสธร และชุมแพ ส่วนท้องที่อื่น ๆ ที่เหลือจัดเป็นเมืองอันดับสี่ อันดับห้า และอันดับหก ตามลำดับ

ส่วนการพัฒนาชนบทก็ได้ออกเป็นท้องที่เพื่อยึดเป็นหลักในการพัฒนา คือ พื้นที่เกษตรก้าวหน้า พื้นที่เกษตรก้าวหน้า (ซึ่งแบ่งเป็นพื้นที่ชนบทภาคจนตามแผนพัฒนาชนบทภาคจน) พื้นที่ที่มีปัญหาเฉพาะ เช่น พื้นที่ทุ่งกุลาร่องไห้ และพื้นที่แถบอีสานใต้และพื้นที่เกษตรน้ำฝน) และพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคง

แผนพัฒนาเมือง

ในการพัฒนาเมือง ได้กำหนดที่จะพัฒนาเมืองหลัก เมืองรอง และเมืองอื่น ๆ ให้สอดคล้องกัน กล่าวคือ

ก. เมืองหลัก จำนวน 3 เมืองคือ นครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี จะพัฒนาให้เป็นฐานทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การค้า และบริการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 จะพัฒนาเมืองหลักเพียง 2 เมืองก่อนคือ นครราชสีมา และขอนแก่น โดยกู้เงินจากธนาคารโลกมาดำเนินการ โครงการพัฒนาของแต่ละเมืองโดยสรุปจะมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 การศึกษาข้อมูลค่านโยบายระดับจังหวัด (1)

จังหวัดขอนแก่นได้ถูกจัดให้เป็นเมืองหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้มีการวางแนวทางการพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละปี ซึ่งพอจะสรุปประเด็นหลักของการพัฒนาแผนประจำปี พ.ศ. 2532 ในค่านโยบายได้ดังนี้

2.1.3.1 ประเด็นหลักการพัฒนาจากนโยบาย

1. นโยบายระดับชาติ ในส่วนของนโยบายเมืองหลักนั้น รัฐมีนโยบายจะพัฒนาเมืองหลักในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจซึ่งเน้นให้เมืองหลักเป็นแหล่งจ้างงาน ด้านการพัฒนาบริการสังคมจะเร่งปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม เน้นการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการศึกษานอกระบบ ด้านการพัฒนาบริการพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นก็จะปรับปรุงและขยายระบบขนส่งหลัก การบริการประปา การบริการสื่อสาร โทรคมนาคม ระบบระบายน้ำ การกำจัดขยะมูลฝอย ถนน สะพาน สถานีรถโดยสาร และการสนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนพัฒนาบริการพื้นฐานต่าง ๆ ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินก็จะเร่งให้มีการประกาศใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ ด้านการคลังและการพัฒนา การบริหารก็จะปรับปรุงระบบการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ จัดทำแผนที่และบัญชีภาษีอย่าง เป็นระบบ เร่งปรับปรุงปริมาณและคุณภาพของเจ้าหน้าที่ทางเทคนิควิชาการและการวางแผนของ เทศบาลและจัดตั้งหน่วยงานวางแผนของเมืองหลัก ด้านการสร้างเอกลักษณ์เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจของประชาชนก็จะส่งเสริมการเผยแพร่และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของเมือง ให้เมืองหลักเป็นศูนย์กลางบริหารราชการที่สำคัญของหน่วยงานราชการต่าง ๆ แต่ละภาค ส่งเสริมบทบาทขององค์กรท้องถิ่นให้มีอิสระมากขึ้น

2. นโยบายระดับกระทรวงมหาดไทย

2.1 การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของเมือง เช่น ระบบระบายน้ำ ถนน ทางเท้า การกำจัดขยะ สถานีรถโดยสาร ตลาดสด โรงฆ่าสัตว์ และบำบัดน้ำเสีย

2.2 การพัฒนาการประเมินผลและจัดเก็บภาษีท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

2.3 การพัฒนาระบบของเทศบาล ได้แก่ การพัฒนาระบบ

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของระบบงบประมาณ ระบบองค์กรและระบบการวางแผนพัฒนาเทศบาลชนด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) "แผนพัฒนาเทศบาลเมืองขอนแก่น พ.ศ. 2532" เล่ม 1

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 มุ่งพัฒนาเมืองขอนแก่น ให้เป็นจังหวัดศูนย์กลางแห่งความเจริญของภูมิภาค เพื่อให้เกิดความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยกระจายรายได้ความดูกันไปและระบบเมืองจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยเน้นการจัดบริการขั้นพื้นฐานทาง เศรษฐกิจและสังคมให้เอื้ออำนวยต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและรองรับแรงงานจากภูมิภาค โดยให้ส่วนท้องถิ่นสามารถพัฒนาและพึ่งตนเองมากที่สุด ส่งเสริมให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนพัฒนา ปรับปรุงฐานะการคลังท้องถิ่นให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ใช้แผนการจัดบริการขั้นพื้นฐานควบคู่ไปกับการบังคับใช้ผังเมืองรวมเพื่อกำหนดทิศทางการขยายตัวและการใช้ที่ดินของเมืองให้โดยลทางปฏิบัติอย่างแท้จริง และเร่งรัดมาตรการส่งเสริมการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและกิจการทาง เศรษฐกิจต่าง ๆ ไปสู่ความเจริญในส่วนภูมิภาคที่กำหนดไว้ต่อไป

2.1.4 การศึกษานโยบายระดับท้องถิ่น¹

2.1.4.1 นโยบายของคณะเทศมนตรี

1. สาขาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- จะเสริมสร้างและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ให้ครบถ้วนมีมาตรฐานและเพียงพอกับความ ต้องการของประชาชน โดยประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจให้เร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น การประปา การไฟฟ้าและองค์การโทรศัพท์ เป็นต้น

- จะควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชน

- มุ่งแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นปัญหาเร่งด่วนของเมือง อันได้แก่ ปัญหาการกำจัดขยะ การระบายน้ำใต้โครก และปัญหาถนนและทางเท้า จะดำเนินการโดยเสริมสร้างความสนับสนุนร่วมมือจากประชาชนในเขตเมืองเป็นส่วนสำคัญ

2. สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ

- จะส่งเสริมและเพิ่มรายได้ของประชาชน โดยพัฒนาการค้า การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สว.น"แผนพัฒนาเทศบาลเมืองขอนแก่น พ.ศ. 2532"ให้เดิมไปประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๗๗
ป ๓๗๖ ๖๙๕๓๒ 15

3. สาขาการพัฒนาลังคม

- จะสนับสนุนในการให้บริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี มีสุขภาพอนามัยแข็งแรงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี
- จะส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยปรับปรุงอาคารสถานที่อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนบุคลากรให้ทันสมัยและเพียงพอ ในการให้บริการทางการศึกษา

- จะส่งเสริม ฟื้นฟู และอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม ของท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป

- จะปรับปรุงและบำรุงสวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อน หย่อนใจและนันทนาการ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพพลานามัยดีและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์

4. สาขาการพัฒนาการเมืองและการบริหาร

- จะส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมในการแก้ไข้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

- จะส่งเสริมและปรับปรุงอาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ภายในสำนักงานให้เพียงพอในการปฏิบัติงาน

- จะเพิ่มคุณภาพบุคลากรของเทศบาลให้สามารถบริการ แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- จะปรับปรุงและพัฒนารายได้ของเทศบาลและกิจการ เทศพาณิชย์ให้สูงขึ้น เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

2.1.4.2 นโยบายรัฐวิสาหกิจ

1. การประชาสัมพันธ์ ได้มีการกำหนดแผนหลักในการ ปรับปรุงขยายกิจการประปา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาแหล่งน้ำดิบถาวร และขยายแหล่ง ผลิตน้ำประปาเป็น 3,240 ม³/ชม. ในปี 2541 (คาดว่าจะมีประชาชนผู้ใช้น้ำประมาณ 228,000)

2. โทรศัพท์ขอนแก่น องค์การโทรศัพท์ภูมิภาคของ จังหวัด ขอนแก่น มีนโยบายขยายเลขหมายโทรศัพท์ตั้งแต่ปี 2520-2527 จำนวน 5,120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ว่าราชการใช้แล้วเพื่อการศึกษารเท่านั้น ไม่อนุยอนุญาตให้ทำไปใช้ในลักษณะอื่น การคัดลอก จะดำเนินการเสร็จสิ้นโครงการในปี 2528 และโครงการเพิ่มขึ้นอีกโครงการ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๕๐๘๐๒๖๕

(เริ่มโครงการปี 2527-2531) ซึ่งจะขยายเลขหมายโทรศัพท์ภายในเขตเมืองเพิ่มอีก 2,048 เลขหมาย ซึ่งจะทำให้เขตเทศบาลเมืองขอนแก่น มีโทรศัพท์ใช้เพิ่มขึ้นถึง 7,168 เลขหมาย

3. การไฟฟ้าขอนแก่น ภายในเขตเทศบาลทุก ๆ บ้านมีไฟฟ้าแล้ว ตลอดจนทางสาธารณะก็มีไฟฟ้า ซึ่งการไฟฟ้าภูมิภาคและเทศบาล มีนโยบายที่จะแก้ไขปรับปรุง ซ่อมแซมไฟฟ้าที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ตลอดจนปรับปรุงสายไฟฟ้าและหม้อแปลงต่าง ๆ ให้สะดวกปลอดภัยและทันสมัยอยู่เสมอและให้ครอบคลุมครบถ้วนทุกแห่งภายในเขตเทศบาล

2.2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทางด้านเศรษฐกิจ

2.2.1 การศึกษาข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจระดับประเทศ

2.2.1.1 สภาพเศรษฐกิจทั่วไป ผลจากการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-5 ช่วยเพิ่มอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากกว่าร้อยละ 7 ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1-4 ครั้นถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 การขยายตัวทางเศรษฐกิจเหลือเพียงร้อยละ 4.4 ต่อปี จากที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ถึงร้อยละ 6.6 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายเกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศในด้านการราคาน้ำมันและดอกเบี้ยในตลาดโลกที่ลดลง และจนมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ได้มีการสนับสนุนสินค้าส่งออกมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่จะขยายเศรษฐกิจให้ขยายถึงอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการตามแผนโดยมีการสนับสนุนการท่องเที่ยวอยู่ด้วย

นับจากการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 ถึงปัจจุบันเป็นเวลาถึง 2 ปีเศษ เศรษฐกิจได้ขยายตัวมากกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้คืออัตราร้อยละ 8.4 ในปีแรกของการดำเนินการ เข้าปีที่ 2 คือ พ.ศ. 2531 เศรษฐกิจได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงอัตราร้อยละ 11 อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของสาขาการอุตสาหกรรม การบริการและกานเกษตร ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวสูงกว่าเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้ถึง 2 เท่า ในอนาคตคือ พ.ศ. 2532 ยังคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวในช่วงอัตราร้อยละ 9-10 สาเหตุที่ทำให้กล้าที่จะคาดการณ์ไว้ขนาดนี้เพราะปัจจุบัน เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตอย่างมากมาจากด้าน การส่งสินค้าออก การอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และด้านการลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1.2 ผลผลิตทั้งหมดรวมประเทศ

จากการรวมข้อมูลพื้นฐานของกองบัญชีประชาชาติในปี 2530 มีมูลค่าเท่ากับ 1,234,030 ล้านบาท แยกเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ คือ การเกษตร 17.29% อุตสาหกรรม 22.72% ค้าส่งและค้าปลีก 16.74% บริการ 14.21% และอื่น ๆ 29.04% ส่วนด้านกิจกรรมแยกตามสาขาได้ดังนี้ ข้าวเปลือก 32.71% ผลไม้ 11.29% พืชผัก 9.96% ยางพารา 9.26% และอื่น ๆ 7.02% มูลค่าผลิตภัณฑ์ประเทศเฉลี่ยต่อบุคคล เท่ากับ 23,021 บาท

2.2.1.3 ผลผลิตในประเทศเฉลี่ยต่อบุคคล

คือรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลนั่นเอง ปัจจุบันรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของประเทศมีค่าเท่ากับ 23,021 บาท และแต่ละภาคมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลดังนี้ กรุงเทพฯ และปริมณฑล 71,566 บาท ภาคตะวันออก 31,094 บาท , ภาคตะวันตก 19,795 บาท , ภาคกลาง 18,742 บาท

2.2.1.4 สภาพการทองเที่ยวทั่วไป จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5 ได้ตั้งเป้าหมายเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 8.4 ต่อปี ส่วนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ได้ตั้งเป้าหมายการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในอัตราส่วนร้อยละ 6.4 ต่อปี ในปี 2530 เป็นปีที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด เพราะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาถึง 3.5 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ.2529 ร้อยละ 23.59 มีรายได้ 50,024 ล้านบาท ขยายขึ้นอัตราร้อยละ 34 สูงกว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ที่กำหนดไว้ร้อยละ 7.4 ถึง 4 เท่าตัว จนถึงปี พ.ศ.2531 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นถึง 4.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2530 ร้อยละ 21.4 มีรายได้ 78,859 ล้านบาท เพิ่มร้อยละ 57.6 ที่เที่ยว

2.2.2 การศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจระดับภาค

เศรษฐกิจของพื้นที่โครงการพิจารณาจากมวบรวมผลิตภัณฑ์ของภาคในปี 2530 มูลค่า เท่ากับ 155,367,121 ล้านบาท สูงกว่าปี 2524 ซึ่งมีมูลค่า 101,714.947 ล้านบาท ถึง 53,652.18 ล้านบาท ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้ เกษตรกรรม 48,538.86 ล้านบาทเหมืองแร่และการขุดหิน 3,595.38 ล้านบาท อุตสาหกรรม 11,294.95 ล้านบาท ก่อสร้าง 11,388.18 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ข้อมูลนี้แก่บุคคลอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กองบัญชีประชาชาติ, ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

2.2.3 การศึกษาเศรษฐกิจระดับจังหวัด¹

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่น ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 70 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จากสถิติการสำรวจของกองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2530 พบว่า จังหวัดขอนแก่น มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 18,148.1 ล้านบาท เป็นมูลค่าที่ได้มาจากการเกษตรถึง 3,662.33 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.1 ซึ่งเป็นสาขาที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัด ส่วนสาขาที่มีความสำคัญรองลงมาคือ สาขาการบริการมีมูลค่า 2,977.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.4 สาขาอุตสาหกรรมมีมูลค่า 2,829.51 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.59

2.3 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทางสังคม

2.3.1 การศึกษาข้อมูลทางสังคมระดับประเทศ

2.3.1.1 ประชากร

จำนวนประชากรประเทศไทยปัจจุบันมีประมาณ 54.5 ล้านคน อัตราการเพิ่มร้อยละ 1.5 จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ได้วางเป้าหมายลดอัตราการเกิดของประชากรจากร้อยละ 1.7 ในปี พ.ศ.2529 ให้เหลือเพียง 1.3 เมื่อสิ้นแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 (ปี 2534) โดยคาดการณ์ว่าจะมีประชากรในปี 2534 ประมาณ 57 ล้านคน ซึ่งให้มีอัตราการเกิด 19.1:1,000 คน อัตราการตาย 5.7:1,000 คน จากอัตรากำลังกล่าวส่งผลให้สัดส่วนของประชากรในวัยเด็กลดลง ในขณะที่ประชากรในวัยทำงานและผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีการคาดการณ์ในปี 2534 ว่าเมื่อสิ้นปีจะมีประชากรประมาณ 63.3 ล้านคน โดยมีสัดส่วนของประชากรวัยเด็กทำงาน:ผู้สูงอายุ เท่ากับ 26:66:8 ทำให้ภาวะการว่างงานรุนแรงมากขึ้น และการอพยพย้ายถิ่นฐานในลักษณะต่าง ๆ จะสูงขึ้น

2.3.1.2 การศึกษา

สภาพทั่วไปของการศึกษา จำนวนโรงเรียนและสถาบันการศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2527 มีเท่ากับ 39,891 โรง และเพิ่มเป็น 41,059 โรง ในปี 2528 แยกเป็นโรงเรียนที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในปี 2527 และ 2528 เท่ากับ 35,654 และ 36,408 โรงตามลำดับ ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติมากที่สุด เท่ากับ 30,587 และ 31,250

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โรง ในปี 2527 และ 2528 โรงเรียนเอกชนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในปี 2527
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีทั้งหมด 2,853 โรง แยกเป็นสามัญศึกษา 2,472 โรง อาชีวศึกษา 381 โรง และในปี 2528 เพิ่มขึ้นเป็น 2,896 โรง แยกเป็นสามัญศึกษา 2,502 โรง อาชีวศึกษา 394 โรง

โรงเรียนในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ในปี 2527 เท่ากับ 4,198 โรง และเพิ่มเป็น 4,610 โรง ในปี 2528 นอกจากนี้ยังมีสถานการศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เท่ากับ 39 แห่ง ปี 2527 เพิ่มเป็น 41 แห่งในปี 2528

2.3.1.3 ขนบธรรมเนียม ประเพณีและศาสนา

โดยส่วนรวมคนไทยยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ใ้รับอิทธิพลจากศาสนา เช่น การทำบุญตักบาตร วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันเข้า-ออกพรรษา นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลในการกำหนดรูปแบบสังคมไทยให้มีเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น การให้ความเคารพนบ้อมผู้ที่อายุมากกว่า การกตัญญูรู้คุณผู้มีพระคุณ เป็นต้น

ด้านศาสนา จำนวนผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ ตั้งแต่ช่วงปี 2524-2528 มีผู้นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ 95 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลามและ คริสต์ศาสนา คำคำ ศาสนาพราหมณ์ ฮินดูและซิกข์ มีผู้นับถือน้อย จำนวนศาสนสถานมีจำนวน ความผู้นับถือ โดยมีวัด ร้อยละ 90.8 มัสยิดร้อยละ 6.9 โบสถ์คริสต์ร้อยละ 2.2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้นับถือศาสนาปี 2524-2528
หน่วย: ล้านคน

ปี	พุทธ	อิสลาม	คริสต์	อื่น ๆ	รวม
2524	45.594	1.935	0.283	0.165	47.978
2525	46.232	2.011	0.270	0.086	48.601
2526	47.049	1.896	0.267	0.064	49.217
2527	47.606	2.237	0.437	0.008	50.283
2528	48.926	2.013	0.273	0.314	51.528

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ และ กรมการศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.1.4 การปกครอง

ประเทศไทยแบ่งการปกครองออกเป็น 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แต่ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แบ่งการปกครอง ออกเป็น 7 ภาค โดยแยก กรุงเทพฯ สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี ออกจากภาคกลาง และจังหวัดนครปฐม กับสมุทรสาคร ออกจากภาคตะวันตก รวมทั้งสิ้นมีอยู่ 6 จังหวัด เรียกว่าเป็นเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล

2.3.2 การศึกษาค้นคว้าระดับภาค (1)

เกี่ยวกับสภาพทางสังคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือประชาชนส่วนใหญ่ เป็นคนไทยอีสาน มีชนบทนิยม ประเพณีและวัฒนธรรมคล้ายคลึงกับคนลาว นอกจากนี้ ยังมีคนไทยเผ่าอื่นอีก เช่น ส่วย เขมร ญวน ฯลฯ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ พุทธภาษาท้องถิ่น ซึ่งเป็นภาษาไทยอีสาน มีนิสัยโอบอ้อมอารี ซื่อสัตย์ ซынหมั่นเพียร มีความมานะ อุตสาหะในการทำงาน ประกอบอาชีพในทางการเกษตร เป็นส่วนใหญ่และ ยังมีการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น ทอผ้า ทอเสื่อ จักสาน เลี้ยงไหม ฯลฯ

2.3.3 การศึกษาค้นคว้าระดับจังหวัด (2)

สภาพทางสังคมของจังหวัดขอนแก่น ในด้านของการเมืองการปกครอง จังหวัดขอนแก่นมีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,638,260 คน ในปี พ.ศ.2530 มีการแบ่ง การปกครองเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาคและราชการบริหาร ส่วนท้องถิ่น ในด้านของวัฒนธรรมและชนบทนิยมประเพณี ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษา พื้นเมืองอีสานสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นแบบเรียบง่ายรักสงบและมีความสัมพันธ์กับ ชนบทนิยมประเพณีดั้งเดิมตามแบบฉบับของคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยทั่วไป และ ร้อยละ 98 นับถือศาสนาพุทธ ในด้านของการสาธารณสุข ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะกระจาย ออกไปอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาลชุมชนและเปิดให้ บริการได้ครบทุกอำเภอและโดยสภาพความเป็นจริง ควรให้บริการสาธารณสุขของจังหวัด ขอนแก่นจะมีประชาชนจากจังหวัดข้างเคียงมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส(1)ได้ศูนย์วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยนิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งคณะผู้จัดทำคู่มือสถาบันที่ระจ่อมเกล้าลาดกระบังการนำไปใช้

(2) "บรรยายสรุปจังหวัดขอนแก่น" สำนักงานจังหวัดขอนแก่น เดือนตุลาคม พ.ศ.2531

ไฟฟ้าและการประปา 2,912.27 ล้านบาท คมนาคมขนส่ง 8,760.15 ล้านบาท
 การค้าส่งและปลีก 20,109.98 ล้านบาท ธนาคารและประกันภัย 3,902.22 ล้านบาท
 ที่อยู่อาศัย 11,727.120 ล้านบาท บริหารราชการ 11,867.432 ล้านบาท และ
 คำนบริการ 21,270.562 ล้านบาท (ดูตาราง 2.3 ประกอบ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทางกายภาพ

2.4.1 การศึกษาข้อมูลกายภาพระดับประเทศ

2.4.1.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชียทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในเขตร้อนชื้น อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 5-21 องศาเหนือกับ 90-106 องศาตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 513,120 ตร.กม. แบ่งพื้นที่ออกเป็น 6 ภาค 73 จังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับประเทศพม่าและลาว

ทิศใต้ ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับประเทศพม่า

2.4.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

1. โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น 5 เขตใหญ่ ๆ ดังนี้ (ดูภาพที่)
2. ชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของอ่าวไทย พื้นที่เป็นคลื่นลูกชุกเป็นเขาคี๋ย ตามชายฝั่งจะมีลักษณะเว้าแหว่ง
3. ที่สูงภาคพื้นทวีป เป็นที่สูงทางภาคเหนือและทางทิศตะวันตก
4. คาบสมุทรภาคใต้ ลักษณะยาวแคบยื่นลงไปในคาบสมุทรอินเดียน แบ่งเป็น 2 ฝั่ง คือ ชายฝั่งตะวันออกเฉียงและตะวันตก
5. ที่ราบสูงโคราช อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2. ลักษณะภูมิอากาศ

ประเทศไทยแบ่งลักษณะภูมิอากาศออกได้ 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน อยู่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เมษายน ฤดูฝน ประมาณเดือน พฤษภาคม ถึง ตุลาคม และฤดูหนาว ช่วงเดือนตุลาคมถึงมกราคม ส่วนทิศทางลม จะมีลมพัดมาจากทิศใต้ในช่วงฤดูร้อนและฝน ลมที่พัดมาจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดในฤดูหนาว (ดูแผนภาพที่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ลักษณะการใช้ที่ดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นพื้นที่เกษตรกรรม เพราะประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ลักษณะการใช้ที่ดินขึ้นกับลักษณะภูมิประเทศ ภาคกลางบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่สุด ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนทางภาคเหนือ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ดินเกษตรจะเป็นพืชเมืองหนาว ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรประกอบอาชีพทางการเกษตรและการประมง ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือพื้นที่มีลักษณะเป็นภูเขาสูงชันที่ราบสูง ประชากรประกอบอาชีพทางการเกษตร

4. สถานที่ท่องเที่ยว

ประเทศไทยเป็นประเทศที่เต็มไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย สามารถแบ่งสถานที่ท่องเที่ยวตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 3 ประเภทคือ

- 1) ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตก ภูเขา ถ้ำ ทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะ เขื่อน แหล่งน้ำจืด ฯลฯ
- 2) ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุและศาสนา
- 3) ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม

(1)

2.4.2 การศึกษาข้อมูลทางกายภาพระดับภาค

2.4.2.1 ขนาดและที่ตั้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 168,854.35 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 32.91 ของพื้นที่รวมทั้งประเทศ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับพม่าประชาธิปไตย จังหวัดปราจีนบุรี และ นครนายก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี ลพบุรี เพชรบูรณ์ และพิษณุโลก

(1) "ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" สรุปรายงานสถิติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรีให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 6 จังหวัด คือ จังหวัดนครพนม เลย สกลนคร หนองคาย อุดรธานี และมุกดาหาร มีเนื้อที่ประมาณ 53,804.54 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางตอนบนของภาคติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดนลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงเอียงลาดจากเทือกเขาภูพานลงสู่แม่น้ำโขง มีแม่น้ำสายเล็ก ๆ ที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำเหือง แม่น้ำเลย และแม่น้ำสงคราม โดยเฉลี่ยแล้วในปีหนึ่ง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนมีฝนตกประมาณ 126 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,575.5 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.2 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 73.7

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 5 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น อัญภูมิ มหาสารคาม และร้อยเอ็ด มีเนื้อที่ประมาณ 44,202.16 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำชีไหลผ่าน โดยเฉลี่ยแล้วในปีหนึ่ง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีฝนตกประมาณ 97 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,287.6 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.8 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 70.4

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 6 จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ ยโสธร และอุบลราชธานี มีเนื้อที่ประมาณ 70,847.65 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางตอนล่างของภาคติดกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีเทือกเขาพนมดงรักเป็นเส้นกั้นเขตแดน ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงและเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารสายต่าง ๆ ที่ไหลลงสู่แม่น้ำมูล โดยเฉลี่ยแล้วในปีหนึ่ง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีฝนตกประมาณ 93 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,288.8 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.9 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยร้อยละ 71.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 การศึกษาด้านกายภาพระดับจังหวัด ⁽¹⁾

ที่ตั้งและขนาด จังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองหลักและเป็นเมืองศูนย์กลางทางด้านการบริหารราชการแผ่นดินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 16-17 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 102-103 องศาตะวันออก สูงกว่าระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 200 เมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 13,404 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 8,377,500 ไร่ เท่ากับร้อยละ 7.47 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือใหญ่เป็นอันดับ 4 รองจากจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดอุดรธานี

2.4.3.1 ลักษณะภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงโคราช มีพื้นที่สูง-ต่ำสลับกัน เป็นลูกคลื่น ลาดเทลงไปทางแม่น้ำโขง มีพื้นที่ราบลุ่มในบางตอนแถบแม่น้ำชีและลำน้ำพอง ทางตอนเหนือของจังหวัด ได้แก่บริเวณอำเภอเมือง อุดรรัตน์ น้ำพอง ภูเวียง ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนาโดยทั่วไป

ลักษณะดินของจังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นดินร่อยเอ็ด 24.7% ดินซุยน้ำพอง 8.5% และดินซุยโคราช 19.7% ซึ่งดินซุยทั้ง 3 ชนิดค่อนข้างคล้ายคลึงกัน ก็มีลักษณะหน้าดินลึก เป็นดินร่วนปนทราย การระบายน้ำดี เก็บความชื้นไม่ได้มากนักและมีอินทรีย์วัตถุต่ำ นอกจากนั้นดินซุยอื่น ๆ ตอนบนของจังหวัดคือ บริเวณอำเภอสีชมพู ชุมแพ หนองเรือ อำเภอเมือง น้ำพอง และอุดรรัตน์ คุณภาพดินดีกว่าบริเวณอื่น ประกอบด้วยอยู่ใกล้แหล่งน้ำ ก็อาจเก็บน้ำเขื่อนอุดรรัตน์ ส่วนบริเวณตอนใต้ของจังหวัดได้แก่พื้นที่อำเภอบ้านไผ่ ชนบท มัญจาคีรี พล หนองสองห้อง แวงน้อย กิ่งอำเภอเปือยน้อย แวงใหญ่ ลักษณะดินทั่วไปไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก และเป็นดินเค็มอยู่ทั่วไป

2.5 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 คำนิยามของโครงการ

ความหมายของคำว่าโรงแรม ตาม พ.ร.บ. โรงแรม 2478 มาตรา 3 กล่าวว่า โรงแรมหมายถึง "บรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับเงินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว" และมาตรา 25 กล่าวว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ใดๆ
 (1) "รายงานการศึกษาจังหวัดขอนแก่น" สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 ปี 2531

" เตะสถานใช้เป็นที่พักค้างคือ ใช้เฉพาะเป็นที่รับบุคคลที่ประสงค์จะไปพักอาศัยอยู่ ซึ่งระยะเวลาอย่างน้อยหนึ่งคืน โดยผู้มีสิทธิ์ให้ใช้มิได้ขายอาหารหรือเครื่องดื่มใด ๆ แก่ ผู้พักเป็นปรกติธุระหรือแก่ประชาชน ไม่ถือเป็นโรงแรม ตามความหมายแห่ง พ.ร.บ. นี้"

การดำเนินธุรกิจโรงแรมถือเป็นอุตสาหกรรมการให้บริการซึ่งมีแบบแผนในการดำเนินงานที่ดี และมีมาตรฐานควบคุมให้อยู่ในกรอบ เป็นการดำเนินธุรกิจชนิดที่มีสถานประกอบการจัดตั้งขึ้นเพื่อรับเงินจ้างจากผู้เดินทางหรือบุคคลที่หาที่พัก มีอาหารและเครื่องดื่มไว้บริการ และมุ่งหมายบริการให้ได้กำไรให้คุ้มกับการบริหารงานและทุนที่ลงไป

2.5.1.1 ลักษณะของอุตสาหกรรมโรงแรม¹

1. เป็นสิ่งก่อสร้างที่เคลื่อนไหวไม่ได้ (อสังหาริมทรัพย์)
2. การขายบริการจะคงขาย ณ สถานที่ที่ผู้ใช้บริการอยู่ในเวลาที่ต้องการ
3. เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถเก็บผลผลิตไว้ เพราะห้องที่ว่างแต่ละคืนจะทำให้เกิดการขาดทุนที่เอาคืนไม่ได้ (IRRETRIEVABLE LOSS)
4. เป็นสถานที่ที่เปิดให้บริการต่างๆ แก่สาธารณชนทุกคนที่สามารถพักได้
5. เป็นอุตสาหกรรมที่ขายสินค้าและบริการซึ่งต้องอาศัยการจ่ายเงินจากลูกค้า เพื่อชดเชยกับต้นทุนที่จำเป็น และให้โรงแรมได้มีกำไรพอสมควร
6. เป็นการบริการเฉพาะคน (INDIVIDUAL SERVICE) แก่ลูกค้าแต่ละคนเท่า ๆ กันกับบุคคลหนึ่ง ๆ
7. อุตสาหกรรมเป็นการให้บริการ จึงต้องอาศัยการบริหารหลายอย่าง (SUPPORING SERVICE) ได้แก่ การให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม การให้ความบันเทิง การท่องเที่ยว ฯลฯ

2.5.2 ประเภทของโรงแรม

ชนิดของโรงแรมสามารถแบ่งได้หลายวิธี ตามหลักวิชาการดังนี้
คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส.1.น.วิทยานิพนธ์โรงแรมชั้นหนึ่งขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้